

bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

Cu plugușorul- mouse la fereastra - window

Recolta anului bibliologic 2005, anunță întâmplări neîntâmpate și face semne de dreaptă cumpănă pentru anul bibliologic 2006. Pe fundalul multelor reușite ale celor douăsprezece luni ce stau să se treacă, a alicit tapajul iscat de reacția Europei la proiectul american Google-Print. Intenția transoceanicilor de a băga în internet peste 15 milioane de cărți numerizate, toate ținând mai mult de realitățile și de oamenii recentți (căci SUA la cei 200 de ani ai săi e un stat mult prea tânăr în fața multimilenarei culturi și civilizații europene), i-a alarmat în primul rând pe francezi, aceștia fiind bine cunoscuți prin spiritul lor patriotic, prin conștiința națională mereu deșteaptă. Președintele Jacques Chirac, s-a arătat a fi un continuator demn al tradițiilor bibliologice așezate încă de regele Francisc Întâiul (părintele conceptului de Depozit legal), iar la chemarea sa au răspuns deja nouăsprezece state europene, care, în cadrul unui proiect-replică finanțat de Comisia Europeană, vor crea Biblioteca Europeană Digitală, astfel încât, în mediul virtual să-și croiască loc moștenirea culturală a bătrânului continent.

UNESCO a adoptat Carta salvagădării moștenirii numerice, promovând insistent și principial ideea că în condițiile de uniformizare aduse de globalizarea informațională, pentru a nu admite dispariția diversității culturale, e nevoie ca în mediul virtual să fie promovate toate limbile, toate culturile; bibliotecilor, mai cu seamă bibliotecilor naționale și celor publice, revenindu-le rolul major de memorie națională, de salvagădare a tuturor limbilor și culturilor prin prezervarea colecțiilor care constituie expresia scrisă și numerică a acestei diversități. Cele două etape, de la Geneva și din Tunisia, ale Summitului mondial privind societatea informațională au luat și ele în colimator această problemă, iar IFLA, pentru a sensibiliza ședința plenară la nivel înalt din Tunisia, a adoptat, într-o conferință ținută la Alexandria, manifestul "Societatea informațională în acțiune", care, în limbajul, uzual al bibliotecarilor de pe mapamond, e numit Manifestul de la Alexandria al bibliotecilor.

Ei, nu vorbea cu gură de aur biblioteconomistul german Ulrich Raulf când prevestea, în cadrul unui seminar ținut acum opt ani la Budapesta, că orice s-ar întâmpla, azi și în viitor, biblioteca va fi concepută pornind mereu de la modelul Alexandriei?

Reacția continentului nostru era de așteptat. Ori, însăși lumea, cum a deslușit Lao Tzi, se ține pe principiul echilibrului. E ca și cum Europa ar fi yin-ul, iar Lumea Nouă, yang-ul. Până în acest moment cumpăna lumii era descumpănită. Era ca și cum numai yin. Un taler avântat în sus, în timp ce al doilea era obturat. Din acest moment, lumea va tinde să-și regăsească echilibrul. Mănușa aruncată de Google a redeșteptat în inima continentului european sentimentele de onoare și demnitate. Cei trei mușchetari stau să dea năvală, călări, în internet. Sigur, căutarea cumpenei drepte ne poate face aidoma echilibristului pășind pe sârma atârnată deasupra privirilor noastre. Sau, poate, dincolo de priviri, căci provocarea Google-ului nu a fost percepută de toți ca atare. După unii, ea nici nu prezintă vreun pericol, ci e calificată drept un proiect folositor pentru toți. Și e posibil ca, în tandem cu contraproiectul european, inițiativa aceasta să se soldeze cu un bine comun.

Dar ce avem de făcut noi, bibliotecarii basarabeni? Nu încapă îndoială că lucrul prioritar de care trebuie să beneficiem și în același timp să-l facem, este orientarea structurilor mondiale spre salvagădarea diversității culturale și lingvistice. Limba română trebuie să-și ocupe locul său în mediul virtual. Cultura națională, de asemenea. Programul „Memoria Moldovei” are toate șansele să fie relansat. Nu ar fi rău s-o facem în colaborare cu colegii de la Biblioteca Națională din București.

Numerizarea cărților ce țin de cultura noastră trebuie să se facă în mod imperativ și consecvent. O viitoare Bibliotecă Națională Virtuală (BNV) începe să-și profileze conturul. În ea, sperăm, nu va mai fi prezent stigmatul proporției umiltoare de carte națională în volumul total al fondurilor. La crearea BNV își pot aduce contribuția toate bibliotecile moldovene. Celelalte împliniri posibile, ca de exemplu, adaptarea activității bibliotecare la cerințele așa-zisei societăți a cunoștințelor care, la summitul din Tunisia, și-a anunțat ieșirea în scenă, urmează a fi nu mai puțin așteptate.

Atâta doar că ar fi să se întâmple și la noi înțelegerea de către factorii de decizie a acestor probleme așa cum au fost ele abordate la Geneva și în Tunisia. E tocmai motivul de a-i zice o urare la ferestrele de lemn ca să fim auziți, dar și la windows-urile lui Gates ca să avem sprijinul lumii. Și să facem să răsune în mediul virtual global clopoțelii din satele și din țărișoara noastră într-o ne lungi pomenirea numelui în veacuri.

Aho! Aho! Opriți juncanii uniformizării globale.

Hăi! Hăi! Mânați boii ocrotitori de, datini și cultură națională.

La mulți ani cu sănătate stirpei bibliotecare!

Alexe Rău

Nume de lumină printre luminile biblioteconomiei

(Svetlana Barbei la vârsta roadei intelectuale)

Să ai un nume care se traduce ca lumină și să ai o minte care este semnificativă numelui e o întâmplare mai rară. Distinsa mea colegă, tovarășul meu de drum biblioteconomic, Svetlana Barbei, face obiectul unei astfel de coincidențe deosebite. Dar poate că nici nu e vorba de coincidență, nici de întâmplare, ci de un dat.

Fiind cam din aceeași generație, am crescut împreună ca biblioteconomiști în cadrul Bibliotecii Naționale, am însușit împreună, pas cu pas, secretele meseriei, ne-am frământat mintea asupra aceluiași probleme practice ori teoretice și ne cunoaștem unul pe altul, ca specialiști, cum se știu înde ei, de exemplu, jucătorii profesioniști de șah. Cu deosebirea că noi nu am fost, ca și ei, adversari, ci mai mereu parteneri, coechipieri, coautori. Mai mult, fiind ea totuși cu vreo câțiva ani mai răsărită ca mine, nu rare au fost clipele, zilele, lunile, anotimpurile când mă simțeam, în sinea mea, mai mult învățacel decât coechipier. Pentru că dânsa ține de oligarhia informațională a domeniului nostru, iar vasta-i erudiție de specialitate (și nu numai) se conjugă la ea cu un intelect arzător. Cunoaște biblioteconomia, sub toate aspectele ei, ca un veritabil maestru. Are puterea de a pătrunde în cele mai complexe probleme, de a le dezghioaca și de a formula soluții unice.

În 1992, când demara reforma BNRM și am fost desemnat pe post de director general, Svetlana Barbei a fost primul om căruia i-am propus funcția de director adjunct. Modestă din fire, retrasă, cum zic basarabienii de la Nord, m-a tratat atunci cu refuz, pe motiv că nu posedă bine limba română și din această cauză nu este persoana cea mai indicată pentru acest post. Au mai trecut însă niște ani, s-a produs o nouă modificare structurală și, când a venit momentul să-mi aleg un nou director adjunct, tot la ea am venit să-i propun. Ea cunoștea deja foarte bine limba română, dar nu a acceptat nici de data aceea. M-am întrebat atunci, mă întreb și acum: ce a fost asta, o manifestare a modestiei sau o strategie a înțelepciunii?

În toți anii aceștia ai reformei,

dna Barbei a fost și este șeful Centrului de Management al Bibliotecii. Este, să zic așa, inginerul bibliotehnolog principal al instituției noastre, iar într-un șir de aspecte ale managementului de bibliotecă, mai ales în prima decadă a schimbării la față a bibliotecilor moldovene și al întregului SNB. Elaborările ei în domeniul managementului (Cadrul de reglementare, sisteme de evaluare, arhitectura sistemului de management, managementul calității, sistemul inovațional în BNRM, sistemul de programare strategică și operațională, managementul resursei umane, marketingul în bibliotecă, activitatea analitico-sintetică și multe altele) se constituie în realizări de vârf ale biblioteconomiei naționale. Foarte puțini sunt doctorii în științe care ar avea în curriculumul vitae al lor un număr atât de impunător de lucrări teoretico-aplicative. La acestea se adaugă un șir de alte proiecte din afara sferei manageriale la care ea a participat în calitate de coautor sau de coordonator, ca, de pildă, proiectul numerizării edițiilor de patrimoniu din colecțiile BNRM finanțat de Consiliul Superior pentru Știință și Dezvoltare. De câțiva ani, ea suplinește și funcția de secretar științific al BNRM, producându-se în această ipostază ca un însulețitor al activității acestuia. Împreună cu alți câțiva specialiști, a elaborat un șir de documente de importanță capitală, ca Regulamentul și Nomenclatorul serviciilor cu plată prestate de biblioteci (adoptat de CBN), metodologia evaluării posturilor de muncă în biblioteci în

vederea stabilirii suplimentelor pentru condițiile nocive. Este un actor important al activității editoriale a bibliotecii, fiind autorul ori alcătuitorul mai multor publicații cu audiență în comunitatea bibliotecară.

Ca ființă și ca entitate morală. Svetlana Barbei este un om al centrului, al concordiei, al toleranței, al corectitudinii. Găsește întotdeauna în ea putere și curaj să recunoască și să prețuiască tot ce este bun în chiar adversarii săi, ce este nepotrivit în activitatea superiorilor și posedă un fel de adevăr al lucrurilor pe care îl onorează mai presus de fire. Altfel spus, este un intelectual veritabil, cu tot ce presupune, prin definiție, această categorie. Este un om creator, căruia nu-i este străină nici imaginația artistică (la sărbători și la aniversări a tot declamat versuri proprii, firește și simplu, fără emfaza unor veleitari).

Doamna Barbei este "știe totul" instituției noastre nu doar sub aspect științific. În virtutea funcțiilor sale legate de sistemul de management, cunoaște pe fiecare colaborator nu doar în lucru, ci și în viață, căci majoritatea colegilor i se deschid ființial.

Tovarășul meu de drum biblioteconomic, Svetlana Barbei, a pus umărul sub o sarcină pe care o ducem împreună și l-a ținut așa fie că izbândeam, fie că sufeream câte-un eșec. Exemplul ei de fidelitate față de instituție și de profesia noastră, comparabilă numai cu credința, e ca o școală pentru tinerii bibliotecari, care, la îndemnul nostru, și-au constituit un club al lor, în glăsurile căruia se aude zvonul viitorului BNRM. Și în zidirea acelu viitor vor sta frumos și trainic pietrele puse astăzi de dna cu nume de lumină în biblioteconomie - Svetlana Barbei, în fața căreia îmi scot pălăria și, pentru că e născută a doua zi după Sfântul Vasile, arunc în calea ei, ca pe niște boabe de grâu, recunoștința, gratitudinea, prețuirea și bucuria de a fi colegi și de a trage împreună la același car, în același plug.

La mulți ani!

Alexe Rău

Participanții la conferința de nivel înalt asupra alfabetizării informaționale și instruirii pe tot parcursul vieții, care a avut loc la Biblioteca din Alexandria la 6-9 noiembrie 2005, declară că alfabetizarea informațională și instruirea pe tot parcursul vieții sunt luminile Societății Informaționale care luminează cursul spre dezvoltare, prosperitate și libertate.

Alfabetizarea informațională stă la baza instruirii pe tot parcursul vieții. Ea dă posibilitate oamenilor la diferite etape ale vieții să caute, evalueze, folosească și să creeze informații efective pentru a-și realiza scopurile personale, sociale, funcționale și educaționale. Este unul dintre drepturile umane fundamentale în era digitală și promovează incluziunea socială a tuturor indivizilor.

Instruirea pe tot parcursul vieții permite indivizilor, comunităților și națiunilor să-și atingă scopurile și să beneficieze de posibilitățile apărute de pe urma folosirii în comun a resurselor. Aceasta ajută indivizii și instituțiile lor să cunoască schimbările tehnologice, economice și sociale, să depășească obstacolele și să sporească bunăstarea tuturor.

Alfabetizarea informațională:

- cuprinde competența de a identifica necesitățile informaționale și a localiza, a evalua, a solicita și a crea informații în contextul cultural și social;

- este decisivă pentru profiturile competitive ale indivizilor, antreprizelor (în special a celor mici și medii), regiunilor și națiunilor;

- oferă cheia către accesul efectiv, folosirea și crearea informației pentru susținerea dezvoltării economice, educației, serviciilor de sănătate și toate celelalte aspecte ale societății contemporane, și în felul acesta oferă un fundament trainic pentru realizarea scopurilor Declarației Mileniului făcută de

- dezvoltarea profesională a personalului antrenat în educație, tehnologii informaționale, biblioteci, arhive, sănătate în corespundere cu principiile și practicile alfabetizării informaționale și instruirii pe tot parcursul vieții;

- includerea alfabetizării informaționale în educația inițială și continuă pentru sectoarele-cheie din economie, politică și administrație și în practica consultativă din business, industrie și agricultură.

- programele de sporire a locurilor de muncă, a capacităților antreprenoriale ale femeilor și a dezavantajilor, inclusiv emigranți,

- șomeri etc. recunoașterea instruirii pe tot parcursul vieții și a alfabetizării informaționale drept elemente-cheie în dezvoltarea capacităților generale elemente care trebuie să se conțină în mod obligatoriu în toate programele educaționale.

Afirmăm că investiția în strategiile de alfabetizare informațională și de instruire pe tot parcursul vieții crează valoarea publică și este esențială pentru dezvoltarea Societății Informaționale.

Adoptat în Alexandria, Egipt, la Biblioteca Alexandrina la 9 noiembrie 2005.

Luminile Societății Informaționale

*Declarația despre alfabetizarea
informațională și instruirea pe tot parcursul
vieții, Alexandria*

S u m m i t u l

Mondial privind Societatea Informațională;

- extinde tehnologiile curente pentru a le răsfrânge asupra instruirii, gândirii critice și iscusinței.

În contextul dezvoltării Societății Informaționale, noi îndemnăm guvernele și organizațiile interguvernamentale să susțină politici și programe privind alfabetizarea informațională și instruirea pe tot parcursul vieții. În particular cerem să susțină:

- întruniri regionale și tematice care vor facilita adoptarea strategiilor privind alfabetizarea informațională și instruirea pe tot parcursul vieții în cadrul regiunilor specifice și a sectoarelor socio-economice;

Prin substanțialul conținut educativ, prin nivelul de creativitate, Zilele ONU, organizate în perioada 17-27 octombrie 2005 și dedicate

cele de-a 60-a aniversări a ONU, au dezvăluit, dincolo de performanțele menționate cu premii (seturi de reviste, cărți) și cifre statistice, întreaga dăruire, sincera și pasionată participare la sărbătoare. Aceste 11 zile memorabile, de altfel ca și celelalte 257 de zile lucrătoare ale anului, au fost prilej de reale satisfacții. Un șir de prelegeri, seminare, spectacole, mese rotunde, expoziții bine organizate au oferit subiecte pentru meditații ample, or, în cadrul acestor manifestări au fost dezvăluite multe aspecte noi. Altfel spus, fiecare dezbateră a constituit nu numai o contabilizare a realizărilor ONU, dar și o deschidere spre noi perspective de dezvoltare a CD al ONU din Bălți.

Este important de subliniat că aniversarea de 60 de ani a Organizației Națiunilor Unite s-a sărbătorit pentru întâia dată la Universitatea bălțeană, în incinta Bibliotecii Științifice adunându-se un număr considerabil de beneficiari ai CD ONU.

O particularitate distinctă a acestor zile a fost marea diversitate a manifestărilor desfășurate care au depășit vizibil cadrul regulamentului inițial. Numai în luna octombrie 784 de beneficiari au consultat 854 de documente (numărul lor constituind în 10 luni de activitate 3214 de beneficiari, consultate fiind 3264 de documente) de valoare. Acest lucru, pe care îl considerăm factor esențial, este multisemnificativ, pentru că, pe de o parte, demonstrează validitatea și importanța documentelor ONU în planul existenței organizației pe parcursul a 60 de ani de activitate, documente editate de numeroasele agenții ale ONU ce se remarcă prin diversitatea de stiluri și forme de expresie. Au fost solicitate în special: *Raportele de dezvoltare umană, anii 1997-2005, Republica Moldova: politici de creștere economică, crearea locurilor de muncă și reducere a sărăciei*, în limbile engleză, română, rusă, *Orizonturi noi - 10 istorii pe care lumea trebuie să le cunoască despre Programul Națiunilor Unite pentru dezvoltare în Moldova*, în engleză-română, *Primul Raport național: Obiectivele de dezvoltare ale mileniului în Republica Moldova*, în engleză-română, *A Time for Bold Ambition-Together We Can Cut Poverty in Half*, *World Investment Report 2003-FDI Policies for Development: National and International Perspectives*, *The World Bank-Perspectives on Development etc.*

Expozițiile: *60 ONU - Dezvoltare, securitate și drepturile omului pentru toți* (în documente și fotografii), *ONU - 60 de ani*, *Revista ONU în Moldova*,

Strategii pentru eradicarea sărăciei, viața cu HIV, Casa ONU în Moldova au avut un obiectiv bine definit, vernisate fiind 624 de volume, fiecare găsim și aprecierea cuvenită și înregistrând impactul scontat. Există, neîndoind, un criteriu unic în valorificarea oricărei colecții și anume cel al gradului de realizare științific, didactic și estetic.

Zilele ONU la Bălți

Am enumera printre evenimentele notabile ale Zilelor ONU: spectacolul literar-muzical Scânteii Galbene - Facultatea Filologie, ședința Cenaclului Universitar KONTUR

- moderator Anatol Moraru - membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova. În acest context, se cer evidențiate formele eficiente de lucru cu cartea - seminarele: *Rolul asistentului social în asigurarea dreptului la mobilitate pentru persoane cu deficiențe* (organizat în parteneriat cu ONG Stoicii - Facultatea Pedagogie și Psihologie. Asistență Socială), *Sărăcie, inegalitate și politici sociale în Republica Moldova*, Facultatea Economie, *Rolul ONU în dezvoltarea dreptului internațional* - Facultatea Drept, *Comunicare - Acțiune - Schimbare*, realizat în parteneriat cu Teatrul Social HIV/SIDA, *Școala de reciclare pentru lucrătorii medicali*, Facultatea Științe ale Naturii și Agroecologie, Liceul "Ion Creangă". Ar trebui menționate și cele 4 prelegeri: *Activitatea ONU în Moldova și în lume* - organizate împreună cu liceele "M. Eminescu", "Ion Creangă", Colegiul "Ion Creangă", Colegiul de Industrie Ușoară, Facultatea Tehnică, Fizică, Informatică, Matematică.

Aspectul voit estetic al tuturor activităților a fost completat de cel educativ-formativ și informativ, fiindcă, se știe, orice activitate urmărește atât educarea estetică a beneficiarilor, cât și cultivarea sentimentului patriotic și a dragostei față de moștenirea culturală a propriei țări și a altor state de pe glob. La aceste activități au participat activ și studenții, care au prezentat diverse materiale. Menționăm îndeosebi prestața studenților grupei 101 de la Facultatea Filologie, anilor II, III, IV de la facultățile Economie și Drept, studenților anilor I, II, III, IV, Pedagogie și Psihologie, Asistență Socială. Faptul că profesorii Ala Trusevici, Natalia Cojohari, Gheorghe Neagu, Vica Bolboceanu, Elena Culic, Maria Șleahțișchi, Valentina Botnariuc, Anatol Moraru, Zinaida Dolinc, Leonid Amoașii, Alexandra Prisacari, Olesia Topală, Valentin Perju, Maria Nicorici, Petru Roman, Liuba Axenti,

Raisa Negru, Ana Gojinevschi, Elena Aram, Lidia Stupacenco, Maria Pereteatcu, Oxana Buzovici consultă cu destulă regularitate colecția ONU, participă la activitățile CD ONU, depun eforturi susținute pentru a cultiva ideile promovate de ONU. Orice activitate a Centrului țintește o finalitate cât mai largă. Studenții, participanți la seminare, spectacole, au demonstrat o cunoaștere profundă și complexă a fenomenului ONU, știind să

decodifice, să disocieze semnificațiile, sensurile documentelor lecturate. Urmărindu-se ca obiectiv de importanță organizarea unor viitoare Zile ale ONU, beneficiarilor le vor fi oferite și în continuare informații necesare despre direcțiile de dezvoltare ale celor 191 de state membre ale ONU în secolul al XXI-lea.

Valentina Topală,

șef CD al ONU, Activități Culturale și Promoționale

Seminarul Național 2005

La 30 noiembrie 2005, în ultima zi de toamnă, a avut loc Seminarul Național organizat de Biblioteca Națională.

Sala de conferințe a BNRM a găzduit reprezentanții tuturor tipurilor de biblioteci.

Comunicările s-au axat pe prioritățile de activitate pentru anul 2006, tema seminarului fiind: „**Biblioteca și comunitatea: Priorități de activitate pentru anul 2006**”.

Seminarul a demarat la ora 10.00 printr-un cuvânt inaugural prezentat de ministrul culturii Artur Cosma, care s-a referit la noua lege a salarizării și la noile proiecte referitoare la îmbunătățirea condițiilor de muncă.

În cadrul Seminarului Național a avut loc inaugurarea expoziției-eveniment „Rebreanu sau Ciuleandra destinului”, organizată cu ocazia împlinirii a 120 de ani de la nașterea prozatorului și dramaturgului Liviu Rebreanu. Vizavi de acest eveniment și-au împărtășit părerile personalități din lumea literară precum Leo Butnaru, Nicolae Esinenco, Iurie Colesnic și alții. Inaugurarea expoziției a fost prilejuită și de decernarea premiilor pentru cele mai populare cărți alese de cititori în cadrul „Topului cărților 2004”.

Leo Butnaru susținea că acest top ne dovedește că există totuși un cititor. „Este ca un turnesol, un element sensibil al vieții culturale și al bibliotecilor, unde se depun eforturi pentru iluminarea societății. De la o experiență la alta, topul va obține

acele coordonate care vor fi cu adevărat naționale”.

O altă expoziție în cadrul seminarului a fost „Biblioteca și comunitatea”. Aici au fost prezentate cărțile apărute recent și documentele legislative în domeniul biblioteconomic.

Startul comunicărilor a fost dat de Alexe Rău, directorul BNRM, moderatorul seminarului.

Comunicările prezentate de participanți au cuprins toate sferile activității biblioteconomice: „Priorități de perspectivă ale activității bibliotecare” a fost subiectul prezentat de Vera Osoianu, BNRM. Andrei Sușcov, de la centrul SIBIMOL, BNRM, a vorbit

despre „Bilanțul anului 2005, sarcini pentru anul 2006” în cadrul SIBIMOL. Ala Panici, BNRM, a prezentat „Noutățile catalogării și indexării resurselor bibliografice”. Despre „Standardizarea – garant al calității” a vorbit Iulia Tătărescu, președintele Comitetului tehnic nr.1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare”.

„Noile cerințe și noile abordări în cadrul statisticii de bibliotecă” au fost prezentate de Larisa Gologan, BNRM. Valeria Matvei, BNRM, a vorbit despre „Aniversările culturale ale anului 2006: nivel internațional și național”. Cu un interes deosebit a fost ascultată comunicarea a trei Eugenia Bejan de la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, care a vorbit despre importanța bibliotecilor pentru copii în societatea cunoașterii. Mariana Harjevschi, directorul Bibliotecii Publice de Drept, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a accentuat încă o dată importanța finanțării alternative în comunicarea sa „Arta de a obține bani pentru biblioteci. Primii pași în activitatea de fundrasing”.

Conferința s-a încheiat pe o notă optimistă și promițătoare, mai ales că reprezentanții Centrului de Resurse Informaționale al Ambasadei SUA în Republica Moldova, prezenți și ei la acest seminar, au demonstrat bunăvoință și deschidere spre colaborare în susținerea proiectelor și oferirea informațiilor, precum și ajutorul tehnic pentru bibliotecari.

NB: pentru vizualizarea tuturor comunicărilor prezentate la Seminarul Național, în formă completă, accesați pagina web a Bibliotecii Naționale: www.bnrm.md/club

Natalia Popescu

Biblioteca publică - parte indispensabilă a societății

În societatea modernă, biblioteca și bibliotecarul nu sunt un lux, ci o necesitate absolută.

Prima carte citită, prima bibliotecă vizitată, chipul primei bibliotecare ce ne-a binecuvântat la lectură – toate acestea rămân pentru totdeauna în memoria noastră.

Activitatea celor șazeci de biblioteci publice din rețea în ultimii ani s-a configurat ca indispensabilă vieții membrilor comunității de orice vârstă, pregătire profesională și apartenență etnică.

Bibliotecile publice au menirea de a promova și a proteja valorile societății democratice, de a reprezenta aspirațiile membrilor comunității. Acesta ar fi argumentul celor 31% de orheieni de a opta pentru dreptul de cititor la bibliotecile publice.

Obiectivul principal al bibliotecilor publice este asigurarea procesului informațional, educațional și de socializare cu resurse, programe, servicii de calitate, cu o colecție enciclopedică de peste 65 mii de volume, din care în limba de stat 65%, cu Centrul de Informare și Documentare „Orhei” din incinta B.P. „A. Donici”.

În ultimii ani, bibliotecile sunt preocupate de diversificarea serviciilor acordate membrilor comunității. Astfel, grație Fundației SOROS și cu susținerea financiară a administrației publice locale, se implementează cu succes proiectele de informatizare „sala multimedia” elaborate de Biblioteca pentru Copii „Ion Creangă”, Orhei; Centrul Comunitar „Speranța” la biblioteca din s. Bolohari; Centrul de Educare, Informare și Integrare a Romilor în Societate, elaborat de biblioteca-filială „Slobozia Doamnei”, Orhei; Integrarea în societate a persoanelor cu handicap de vedere – la filiala „Nordic”, Orhei. Acestea sunt proiecte unice în republică, toate bibliotecile enumerate dispun de calculatoare cu acces la Internet, servicii xerox.

O direcție importantă a

activității noastre este colaborarea cu autoritățile publice locale. Cu mari eforturi s-a reușit, într-o oarecare măsură, schimbarea atitudinii față de biblioteci și bibliotecari. S-a micșorat numărul bibliotecarilor care lucrau cu jumătate de normă. S-au redeschis bibliotecile din Butuceni, Lopatna, Târzieni, care au fost comasate în anii 1992-1993 cu căminele culturale. Majoritatea edificiilor au fost reparate, s-au construit sobe, s-a procurat mobilier.

Însă, la acest capitol mai avem mult de lucrat de comun acord cu primarii din 21 de localități. Este regretabil faptul că din vina unor primari în anul curent șapte biblioteci au fost lipsite de publicații periodice: Zorile, Inculeț, Voroteț, Chiperceni, Buliești, Piatra. De remarcat, că bibliotecile nu se dau btute și încearcă diferite metode în vederea completării colecțiilor. În acest scop au elaborat și au prezentat proiecte în cadrul Programului „Dezvoltarea colecțiilor”, anunțat de Fundacia SOROS - Moldova. Merită atenție inițiativa bibliotecarilor (23) din Recea, proiectele cărora au fost aprobate spre finanțare.

O altă cale de completare a colecțiilor din biblioteci sunt donațiile, dar acestea nu întotdeauna își găsesc utilizatorul.

Luând în considerație starea reală a colecțiilor din bibliotecile publice, a fost lansată acțiunea „Eu o carte, tu o carte...”, dar, cu regret, ea nu s-a încununat de succes.

În noile condiții de democratizare a societății, biblioteci publice s-au încadrat în activități specifice domeniului: „Zilele „Alexandru Donici”; zilele „Mihai Eminescu”; ziua bibliotecilor comunale; Sărbătoarea comunității „Hramul bisericii”; concursuri literare tradiționale „La izvoarele înțelepciunii”, „Vatra”; Festivalul Cărții pentru Copii, mese rotunde; dezbateri cu participarea utilizatorilor devotați cărții și bibliotecii.

Informatizarea BP „A. Donici”

a schimbat radical unele forme tradiționale de servire a utilizatorilor, transformând biblioteca într-un adevărat Centru de Informare, Cultură și Educație.

Orice membru al comunității are acces la bazele de date „Juristul”, „Totul despre Orhei”, la baza de date despre colecția bibliotecii, acces nelimitat la Internet. Pentru cei care nu cunosc computerul, se organizează gratuit cursuri „ABC-ul calculatorului”.

Astfel biblioteca și-a asumat responsabilitatea de a facilita și promova accesul la informații de calitate.

Din cele 60 de biblioteci publice sunt dotate cu calculatoare doar 9, inclusiv 4 din localități rurale. De remarcat că din bugetul de stat nu s-a procurat nici un calculator, ceea ce contravine Hotărârii Guvernului din Republica Moldova (Nr.632 din 08.06.2004 cu privire la Politica de edificare a Societății Informaționale în Republica Moldova). Pentru ca o bibliotecă să poată funcționa normal, pe lângă colecțiile de carte și accesul la Internet, ea mai are nevoie de bibliotecari calificați, buni navigatori în căutarea informațiilor, atenți la nevoile utilizatorilor. Cu părere de rău, fluctuația cadrelor din ultimii 10 ani rămîne o problemă gravă atât pentru angajatori, cât și pentru societate. Salariul mic afectează buna organizare a activității bibliotecii, inclusiv prestarea serviciilor la nivel. Angajații bibliotecilor nu sunt remunerați adecvat, în schimb ei sunt nevoiți să îndeplinească, la cererea funcționarilor din primării, și funcții necaracteristice statutului de bibliotecar.

Rămânem cu speranța că va veni o zi când atitudinea față de bibliotecă se va schimba, iar bibliotecarii adevărați vor fi apreciați la scara reală a valorilor societății.

*Lidia Sitaru,
director B.P. „A. Donici”*

Satul Mârzești nu se află pe hartă, până nu demult avea primăria la Bulești. Este mai aproape de Nistru decât de Orhei și se ajunge la el pe un drum uitat de Dumnezeu și de oficialități. Biblioteca amplasată la răscruci de drumuri stă firesc alături de o troiță, luminând drumul celui care se apropie de ele. Satul dă impresia de mare stabilitate cu gardurile sale clădite din piatră parcă așezate pentru veșnicie. Bunul obicei de la țară ca oamenii să se salute chiar dacă nu se cunosc nu a dispărut și dă călătorului care vizitează aceste locuri impresia că este bine venit.

Biserica din sat, restaurată și primitoare, este înconjurată de morminte vechi din piatră care păreau să se încline în fața vremurilor. Am fost surprins de crucile din piatră de peste un secol vechime care au o latură orizontală în plus sub formă de semilună și care le fac deosebite și prețioase prin raritatea lor. Lângă biserică dăinuie vechea

casă parohială
devenită între
timp Casa de
Cultură a
satului. Soarele
apusea demult
și gospodarii

profi-tând de vremea bună continuau despănușatul porumbului - imagine care m-a impresionat prin hărnicia acestor localnici.

Primarul satului Vasile Vascan, om tăcut dar plin de inițiative, a propus ca gimnaziul din sat să poarte numele unui destoinic fiu al satului, preotul Igor P. Jechiu. Intervențiile lui la Inspectoratul de Învățământ din Orhei și la Minister au dat roade și așa noi, cei din Galați (subsemnatul și jurnalistul Victor Cilincă), am fost invitați să cinstim acest eveniment prin montarea unei plăci comemorative închinată patronului acestui lăcaș de cultură.

Igor Jechiu s-a născut la Mârzești (1918), urmează Seminarul Teologic la Chișinău și Facultatea de Teologie din Cernăuți. Deține funcția de profesor al Catedrei de istoria bisericii la Seminarul Teologic din Chișinău în perioada 1943-1944, după care se refugiază în România slujind la Catedrala din Caransebeș (1947-1951), la Ivești, jud. Galați (1952-1974)

și la Biserica Sf. Pantelimon din Galați (1974-1985).

Părintele a fost unul din cei mai mari iubitori de carte, un bibliofil în adevăratul sens al cuvântului, cercetător în istorie și istoria cărții, editor de carte, un rafinat epigramist, dar și un orator desăvârșit. Pentru aceste merite este ales membru al Asociației Scriitorilor din Basarabia (1943) și al Societății Române de Bibliofilie (1974).

Pe casa părintească stă scris încă din 1993 faptul că în acel loc s-a născut acest fiu al satului. Deci, Igor Jechiu s-a întors la el acasă.

Într-o frumoasă zi de toamnă gimnaziul este pregătit de sărbătoare, fanfara intonează imnuri în timp ce doi elevi în costume naționale oferă colacul sfânt, frumos împodobit cu un ștergar tradițional oaspeților. Nimic nu impresionează mai mult decât istețimea și dăruirea acestor copii care au pus tot sufletul în

recitarea unor
poezii frumos
alese de
dascălii lor, dar
și în inter-
pretarea cu
multă delica-
tețe a unor

Fiii satului

melodii și scenete.

Ne-am bucurat de primirea făcută de conducerea gimnaziului, la care s-au alăturat distinsse doamne inspectoare de la Orhei, dar și reprezentanții culturii orheiene: doamna Lidia Sitaru, directoarea Bibliotecii "A. Donici" și domnul Valentin Golub, directorul Muzeului de Istorie din Orhei.

Fiii satului constituie un obiectiv pentru harnicul primar, care dorește să-i adune la hramul Bisericii pentru a face acele legături de suflet care să genereze speranțe tinerilor din sat sugerând că se pot ridica prin muncă și dăruire având exemplul acestor fii ai satului.

Dorim din toată inima succes domnului primar și întregii comunități din Mârzești să-i găsească și să-i adune la hramul Bisericii pe toți fiii satului.

Așa să ne ajute bunul Dumnezeu!

Radu Moțoc

Anul 2005 trece... îl așteptăm pe 2006

Anul 2005 pentru DIB ULIM a fost unul de o activitate intensă, urmărind atât „procesul”, cât și succesul”. Este vorba despre coerență, creativitate, știință, răbdare, perseverență, insistență... Pe parcursul anului am fost participanți activi, promotori, martori, parteneri, inițiatori ale tuturor evenimentelor de importanță din comunitatea universitară, precum și din cea profesională. În anul ce s-a scurs ne-am orientat prioritar pentru: diversificarea serviciilor, amplificarea utilizării tehnicilor și tehnologiilor informaționale, orientarea activităților pentru categorii concrete de beneficiari, conceptualizarea activităților.

Lucrurile bune, orientate în sprijinul comunității, au fost apreciate, promovate, menționate de către fondatori și clienți: premii, diplome, ordine universitare, mențiuni, majorări de salarii, cuvinte frumoase expuse oral și în scris.

Pentru 2006 ? Sănătatea, familia, prietenii, iubirea le punem în prima găleată (vă aduceți aminte demonstrația unui profesor vizavi de lucrurile mari, care contează mai mult?

Am dori să rămână loc (pentru a încapa în găleată) pentru o solidaritate de breaslă mai pronunțată, o cooperare și coordonare reală. Vor veni cu siguranță mai mulți beneficiari, apreciind ambianța, calitatea, operativitatea serviciilor oferite. Vom pune accentul pe o comunicare eficientă în relațiile „manager – angajat”, „bibliotecar – beneficiar”, „bibliotecar DIB ULIM – bibliotecari din alte instituții”. Mai așteptăm și alte evenimente frumoase, care vor veni cu siguranță... Vrem să fim învingători !

Echipa DIB ULIM

Dragi colegi !

Cu prilejul frumoaselor sărbători de iarnă, primiți cele mai sincere și calde felicitări, urări de bine, sănătate, pace și belșug în toate.

Fie ca lumina sfintei sărbători de Crăciun să coboare în sufletele și în inimile tuturor, luminându-vă gândurile și faptele.

Vă doresc un An Nou fericit, cu brad mirosind a cetină, Moș darnic, gutui la ferești, mulți colindători și zăpadă. Fie ca anul ce vine să fie un an prosper, cu succese frumoase și realizări deosebite în activitatea profesională.

Ludmila Costin, președintele ABRM

La mulți ani!

Redactor-șef: Alexe Rău; Secretar de redacție: Natalia Popescu
e-mail: gazetabib@yahoo.com

tel: 22 14 75 24 04 43 24 00 70